Concept-accountantsverslag 2025

Aan het algemeen bestuur van Omgevingsdienst Regio Arnhem

24 maart 2026

deJong&Laan

deJong&Laan

Het algemeen bestuur van Omgevingsdienst Regio Arnhem
Postbus 3066
6802 DB Arnhem

Datum 24 maart 2026
Betreft **Accountantsverslag 2025**

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Wij hebben het genoegen ons accountantsverslag voor het boekjaar eindigend op 31 december 2025 aan u te presenteren. In dit verslag presenteren wij u onze bevindingen ten aanzien van uw organisatie vanuit de controleopdracht. Hierbij hebben wij onze kennis van uw organisatie verwerkt met de resultaten uit de jaarrekeningcontrole.

Deze rapportage is uitgebracht met als doel de bevindingen met betrekking tot de jaarrekeningcontrole 2025 duidelijk met elkaar te bespreken en vast te leggen. Hierdoor worden verrassingen voorkomen en wordt een duidelijk overzicht gegeven van de uitkomsten.

Op 24 maart 2026 hebben wij de rapportage afgestemd met ODRA. De uitkomsten daarvan zijn verwerkt in deze rapportage.

Graag bedanken wij u en uw betrokken medewerkers voor de plezierige samenwerking gedurende onze controle.

Met vriendelijke groet,
De Jong & Laan Controle B.V.

Origineel getekend door N.C. van der Wolf MSc RA

deJong&Laan De Jong & Laan Controle B.V., gevestigd te Amsterdam, KvK 06054458. Op al onze diensten en werkzaamheden zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze algemene voorwaarden zijn in te zien op www.jonglaan.nl, en worden op verzoek kosteloos toegezonden.

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting **4**

1. Kernpunten uit onze rapportage 5
2. Controleaanpak 6

Interne beheersing **7**

3. Interne beheersing 8
4. AO/IB bevindingen 10

Overige **13**

5. Uitkomsten jaarrekeningcontrole 14
6. Rechtmatigheid 18

Bijlagen **20**

Management-samenvatting

deJong&Laan

1. Kernpunten uit onze rapportage

Uitkomsten jaarrekeningcontrole	Conclusie van onze bevindingen	*De door ons geconstateerde bevindingen (resultaat- en presentatiecorrecties) voor getrouwheid vallen binnen de materialiteitsgrenzen die wij hanteren bij onze controle en evaluatie van controlebevindingen. Wij hebben geen bevindingen met betrekking tot de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.*
	De jaarrekening voldoet aan de vereisten van het BBV	*Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken bij de jaarrekening 2025 van ODRA. Dit betekent dat het jaarverslag en de jaarrekening 2025 zijn ingericht in overeenstemming met de Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en dat de in de jaarrekening opgenomen balans en toelichting en staat van baten en lasten een getrouwe weergave zijn van de financiële positie en baten en lasten van ODRA.*
	De baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening zijn rechtmatig	*De goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening ziet eveneens toe op de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur. Dit betekent dat de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2025 in overeenstemming zijn met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het normenkader van ODRA.*
Financiële positie	Presentatie resultaat	*De hoogte van het weerstandsvermogen is gebaseerd op de relatie tussen de risico's waar geen specifieke maatregelen voor zijn getroffen, de capaciteit van middelen en de mogelijkheden die ODRA heeft om niet geraamde kosten op te vangen. Binnen de huidige regeling hebben de deelnemers bepaald dat ODRA reserves kan aanhouden, gebaseerd op de robuustheidscriteria wordt een weerstandsratio voorgeschreven van 0,8. Over 2025 is een voordelig saldo (resultaat na onttrekking bestemmingsreserves) gerealiseerd van € 122k. Bij het toevoegen van het voordelig saldo aan het vermogen komt de ratio uit op 0,77.*
Interne beheersing	Tussentijdse controle	*Bij onze tussentijdse controle hebben wij de administratieve organisatie en interne beheersing beoordeeld (opzet en bestaan), voor zover relevant voor de jaarrekeningcontrole (zie pagina 7 en verder).*

2. Controleaanpak

Opdracht

Conform de aan ons verleende opdracht hebben wij de jaarrekening 2025 van ODRA gecontroleerd. Deze jaarrekening is onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur opgesteld. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de jaarrekening, als bedoeld in artikel 217, derde lid, van de Provinciewet.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het *Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado),* het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol en het Controleprotocol WNT 2025.

Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Opzet en reikwijdte

Onze controle is gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Niet uitgesloten is dat afwijkingen voorkomen die voor de jaarrekening als geheel niet van belang zijn.

Ons onderzoek richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij de directie van de organisatie. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude.

Materialiteit

Bij het uitvoeren van onze controle maken wij gebruik van het begrip materialiteit.
In bijlage 1 geven wij aan hoe de materialiteit bepaald is.

Controleaanpak

Wij hanteren een risicogerichte controleaanpak. Dit betekent dat wij eerst de risico’s op een afwijking in de jaarrekening bepalen, alvorens wij onze werkzaamheden bepalen en uitvoeren. De door ons onderkende risico’s hebben wij opgenomen in hoofdstuk 6.

In de najaar 2025 hebben wij de administratieve organisatie en interne beheersing van uw organisatie in opzet en bestaan beoordeeld met daarbij de vaststelling of de werking van de maatregelen dienovereenkomstig is. Wij hebben gekozen voor een overwegend gegevensgerichte controleaanpak. Deze controleaanpak houdt in dat wij niet steunen op de procedures rond de interne beheersing van de basisgegevens voor de controle van de jaarrekening 2025. Wij hebben de processen beoordeeld ter kennisneming van de bedrijfsactiviteiten.

Andere informatie

Naast de jaarrekening omvat het jaarrapport andere informatie, namelijk het voorwoord, een toelichting op de ontwikkelingen, de programmaverantwoording, de verplichte paragrafen en overige bijlagen. De andere informatie is door het dagelijks bestuur opgesteld en is door ons beoordeeld.

Interne beheersing

deJong&Laan

3. Interne beheersing (1)

Administratieve organisatie en interne beheersing

Wij hebben werkzaamheden verricht om inzicht te krijgen in de interne beheersings-maatregelen, processen en structuren die betrekking hebben op:

- hoe de verantwoordelijkheden van het management om toezicht uit te oefenen worden uitgedragen;
- de toewijzing door de entiteit van bevoegdheden en verantwoordelijkheden;
- hoe de entiteit competente personen aantrekt, ontwikkelt en behoudt;
- hoe de entiteit personen verantwoording laat afleggen over hun verantwoordelijkheden bij het nastreven van de doelstellingen van het interne beheersingssysteem;
- wanneer de met governance belaste personen afgezonderd zijn van het management, de onafhankelijkheid van en toezicht op het interne beheersingssysteem van de entiteit door de met governance belaste personen.

Onze werkzaamheden zijn ook gericht op het verkrijgen van inzicht in het risico-inschattingsproces van de entiteit zelf, alsook de interne monitoring van het interne beheersingssysteem.

Daarnaast hebben wij werkzaamheden verricht om inzicht te krijgen in het informatiesysteem, voor zover relevant voor het opstellen van de financiële overzichten, en de communicatie hierover (intern en extern). Dit hebben wij gedaan door vast te stellen:

- hoe de informatie verwerkt wordt;
- hoe de administratieve vastlegging gebeurt;
- hoe de financiële verslaglegging verloopt, en
- welke middelen hiervoor worden gebruikt, inclusief de IT-omgeving (zie volgende pagina).

Door bovenstaande werkzaamheden hebben wij inzicht verkregen in de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing (AO/IB).

Significante processen

Het in kaart brengen van de AO/IB en het vaststellen van het bestaan van de ingestelde processen en procedures wordt voornamelijk tijdens de interim controle uitgevoerd. De controle heeft zich gericht op het volgende:

- bespreken van de opvolgingen gegeven aan de bevindingen vanuit het managementletter 2024;
- bespreken tussentijdse cijfers en de wijze van totstandkoming;
- bespreken van (wijzigingen in) de opzet van de AO/IB;
- bespreken van (wijzigingen in) de opzet en inrichting van de IT-omgeving; en
- uitvoeren lijncontroles ter vaststellen van het bestaan van de administratieve organisatie en interne beheersing.

Bij de interim controle hebben we ons gericht op de volgende processen:

- inkopen & betalingen;
- Dienstverlening & ontvangsten;
- personeel; en
- IT-omgeving en general IT controls; en
- Rechtmatigheidsverantwoording.

Wij hebben verschillende medewerkers geïnterviewd en verschillende lijncontroles uitgevoerd. Daarbij hebben wij inzicht verkregen in de opzet en het bestaan van de processen zoals hierboven benoemd.

3. Interne beheersing (2)

IT-omgeving en general IT controls

De posten in de jaarrekening komen veelal tot stand vanuit de IT-omgeving. Om een professioneel oordeel over de jaarrekening te kunnen vormen is kennis van de informatie-technologie bij ODRA nodig. Met onze IT-gerelateerde werkzaamheden willen wij inzicht verkrijgen in de systemen die worden gebruikt, de componenten van de systemen en de eventuele risico's voor de jaarrekeningcontrole.

Tijdens de interim controle hebben wij werkzaamheden verricht om inzicht te krijgen in de IT-omgeving van de organisatie (opzet en bestaan van de IT-gerelateerde processen en procedures). De controle heeft zich gericht op het volgende:

- IT-omgeving, bestaande uit:
  - ✓ IT-applicaties;
  - ✓ ondersteunende IT-infrastructuur; en
  - ✓ IT-processen en personeel betrokken bij die processen.
- Interne beheersingsmaatregelen met betrekking tot de IT-processen (general IT controls per applicatie), bestaande uit:
  - ✓ logische en fysieke toegangsbeheer;
  - ✓ wijzigingsbeheer; en
  - ✓ continuïteitsbeheer.

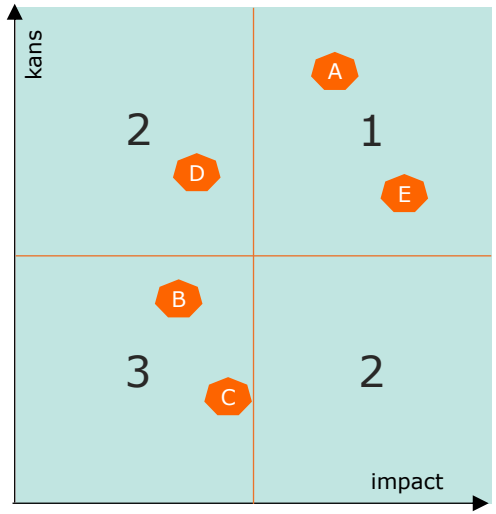
Automatisering

Op grond van artikel 393 lid 4 BW2 rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. In het kader van de controle van de jaarrekening hebben wij - voor zover noodzakelijk - de administratieve organisatie binnen uw onderneming, waartoe ook de geautomatiseerde gegevensverwerking behoort, beoordeeld. Er heeft derhalve geen beoordeling plaatsgevonden van de geautomatiseerde gegevensverwerking op zich.

Bevindingen

Op de volgende pagina's volgt een opsomming van de verschillende observaties gedaan tijdens de beoordeling van de administratieve organisatie en interne beheersing en automatisering. De geaccepteerde bevindingen vanuit voorgaand jaar zijn niet opnieuw in het managementletter opgenomen. Wij hebben onze bevindingen tevens geplot in een overzicht op basis van de door ons ingeschatte kans en impact. Zie de matrix hieronder. De details hieromtrent treft u op de volgende pagina's.

De bevindingen zijn uit het najaar 2025 en kunnen door ingezette acties van het management inmiddels niet meer aan de orde zijn.

4. AO/IB bevindingen (1)

#	Proces	Bevinding	Risico & aanbeveling
A	Implemenatie AFAS	Wij hebben vastgesteld dat een aantal onderdelen en processen nog niet volledig is ingericht of aangepast na de implementatie van AFAS. Dit ziet onder andere toe op: - Financiële rapportages uit de applicatie ten behoeve van de jaarrekening; - De periodeafsluiting; - De (geautomatiseerde) registratie van verplichtingen; Als gevolg hiervan worden sommige controles of transacties extracomptabel en/of handmatig uitgevoerd. Gegeven de beschikbare capaciteit op de financiële afdeling worden dan ook keuzes gemaakt in de uitvoering waardoor bijvoorbeeld debiteurenbeheer of het uitzoeken van financiële posities in de administratie te weinig aandacht krijgt. Mede door deze bevinding hebben wij niet van alle processen de opzet en bestaan kunnen vaststellen.	Het risico dat hieruit voortvloeit ziet vooral toe op de tijdigheid en betrouwbaarheid van periodieke rapportages en de kwaliteit van de interne controle. Deze ontwikkelingen kunnen bovendien impact hebben op de doorlooptijd van de controle van de jaarrekening.
B	AFAS workflows	Wij hebben vastgesteld dat de workflows binnen AFAS niet het gehele jaar naar wens hebben gefunctioneerd. Hierdoor is in sommige gevallen buiten de AFAS workflow omgewerkt, wat mogelijk is vanwege de ruime rechten. Dit zien we onder andere bij het personeelsproces, uitbesteding en de aanvullende werkpakketten.	De mogelijkheid dat interne procedures kunnen worden doorbroken leidt tot het risico dat bestedingen onrechtmatig zijn. De aanbeveling is om de rechten binnen AFAS te beperken en de workflows af te dwingen.

4. AO/IB bevindingen (2)

#	Proces	Bevinding	Risico & aanbeveling
C	Europese aanbesteding	ODRA gebruikt vanaf 2025 Flextender, wat door sommige medewerkers als complex wordt ervaren en waardoor het programma in de uitvoering niet wordt gebruikt. Gebruik van Flextender wordt niet afgedwongen bij inkopen boven de intern afgesproken limiet van € 50.000. Ten tijde van de interimcontrole heeft nog geen detectieve interne controle op de overschrijding van de Europese aanbestedingsnorm plaatsgevonden.	Hierdoor kunnen kosten ten onrechte niet Europees worden aanbesteed met een mogelijke onrechtmatigheid tot gevolg. Wij raden aan om medewerkers te trainen in het gebruik van Flextender en een interne beheersingsmaatregel in te richten die het gebruik hiervan afdwingt boven het intern afgesproken limiet van € 50.000.
D	Personeel	Wij hebben vastgesteld dat er nog geen sprake is van bewakingsoverzichten voor de WKR- of BUA-regeling (Besluit Uitsluiting Aftrek van voorbelasting).	Door het ontbreken van dergelijke bewakingsoverzichten ontbreekt inzicht in deze ontwikkelingen. Daarnaast bestaat het risico op ongeplande naheffing. Wij raden aan om de beheersing van deze regeling in te richting en onder te brengen bij een verantwoordelijke afdeling.
E	Fusie	Tijdens onze controle is gebleken dat ODRA zich voorbereid op de fusie met ODRN. In de begroting 2025 is geen rekening gehouden met frictiekosten. De voorbereiding van de fusie kan zowel leiden tot extra lasten voor begeleiding en advisering van het proces zelf, als tot lasten die ontstaan vanuit het op gelijke wijze waarderen van jaarrekeningposten.	Eventuele kosten die samenhangen met de fusie kunnen leiden tot een begrotings-onrechtmatigheid. Wij adviseren om de effecten in kaart te brengen en eventuele besluitvorming in gang te zetten om een dergelijke begrotingsonrechtmatigheid te voorkomen.

4. AO/IB bevindingen (3)

Proces en bevinding	Risico & aanbeveling
Automatisering:	
Gebruikersaccounts en rechten Wij hebben vastgesteld dat er in zowel Openwave als AFAS gebruikers aanwezig zijn met te ruime rechten. Binnen AFAS ziet dit zowel toe op de financiële administratie als de salarisadministratie. Vanwege de fase waar AFAS zich in bevind is hiervoor een rechtengroep “extra rechten” ingericht. Hierdoor ontstaat ongewenste functievermenging op meerdere niveaus.	Hierdoor ontstaat het risico op oneigenlijke mutaties of fouten. Wij raden aan om de rechten binnen de applicaties AFAS en Openwave door te nemen en in te perken om ongewenste doorbreking van de functiescheiding te voorkomen.
Vastlegging procedures Wij hebben vastgesteld dat niet alle procedures binnen ODRA schriftelijk zijn vastgelegd. Zo is er onder andere geen vastgelegde procedures voor het toekennen van toegang en rechten. Daarnaast is er niet voor alle applicaties sprake van een procedure voor bijv. omgaan met verstoring of wijzigingen beheer.	Als gevolg hiervan zijn de afspraken mogelijk niet bij alle medewerkers bekend met het niet adequaat functioneren van de IT general controls tot gevolg. Wij raden aan om alle procedures omtrent de automatiseringsomgeving vast te leggen.

Overige

5. Uitkomsten Jaarrekeningcontrole (1)

Voordelig resultaat nader besproken

Het saldo van baten en lasten (na bestemming) bedraagt over het jaar 2025 € 122K voordelig, ten opzichte van een begroot sluitend saldo van 0.

Het gerealiseerde resultaat over 2025 kan ten opzichte van de begroting als volgt worden weergegeven:

Bedragen x € 1.000	Begroting 2025	Realisatie 2025	Afwijking
Baten programma's	28.395	28.097	-298
Lasten programma's	19.472	19.656	-184
Overhead en onvoorzien	8.923	8.386	537
Saldo baten en lasten	**0**	**55**	**55**
Mutatie bestemmings-reserves	0	67	67
Gerealiseerd resultaat	**0**	**122**	**122**

Resultaat

Over 2025 is een positief resultaat van € 122k gerealiseerd, na vrijval van de bestemmingsreserves. Het dagelijks bestuur van ODRA stelt voor het resultaat toe te voegen aan een bestemmingsreserve voor dekking van de kosten van de fusie. Hiermee zal het weerstandvermogen uitkomen op 0,77 wat net beneden 0,8 ligt, wat als norm is gesteld vanuit de robuustheidscriteria.

Resultaatbestemming

Ten aanzien van de bestemming van het resultaat moet door het algemeen bestuur nog een besluit worden genomen.

5. Uitkomsten Jaarrekeningcontrole (2)

Wet normering topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd.

Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.

In het kader van de jaarrekening 2025 heeft uw gemeenschappelijke regeling een analyse uitgevoerd van topfunctionarissen binnen uw organisatie. Tevens heeft u vastgesteld of er functionarissen zijn die een hogere bezoldiging dan de gestelde maxima kennen. Deze informatie heeft u opgenomen in de toelichting op de jaarrekening. Wij hebben de juistheid en volledigheid van deze toelichting gecontroleerd en hebben hierbij beperkte correcties en presentatiewijzigingen voorgesteld. Deze zijn verwerkt in de WNT-verantwoording van de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de toelichting na wijziging voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

Aanvaardbaarheid van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Naar onze mening zijn de door het dagelijks bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. Dit geldt tevens voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichting in de jaarrekening.

Schatkistbankieren

De centrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in ‘s Rijks schatkist aan te houden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag is gelijk aan 2% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. Indien het begrotingstotaal hoger is dan € 500 miljoen is de drempel gelijk aan € 10 miljoen plus 0,75% van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat. De drempel is nooit lager dan € 1.000.000. De benutting van het drempelbedrag wordt berekend als gemiddelde over alle bedragen in het kwartaal. Gemiddeld mag een decentrale overheid dus maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist hebben gehouden. ODRA heeft met de BNG een hogere drempel afgesproken van € 1.750.000.

In het BBV zijn regels opgenomen over het rapporteren over (het gebruik van) het drempelbedrag in de jaarrekening. In de toelichting bij de balans moet worden gerapporteerd over het drempelbedrag en het gebruik daarvan in elk kwartaal. Teneinde de onrechtmatigheid hiervan te wegen in het accountantsoordeel wordt de mogelijke overschrijding met het geldende rentepercentage vermenigvuldigd zijnde het gemiste bedrag voor de staat. Bij ODRA is geen sprake van overschrijdingen.

5. Uitkomsten Jaarrekeningcontrole (3)

#	Jaarrekeningpost / onderwerp	Bevinding	Impact op jaarrekening	Effect resultaat
1	Voorziening verlofsparen	In de waardering van de voorziening verlofsparen houdt ODRA rekening met verlofrechten die niet worden omgezet in spaarverlof. Op basis van de bevindingen uit de controle van de jaarrekening 2024 is specifieker gekeken naar de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de kwalificatie van wel/geen spaarverlof. Op basis van deze specifiekere beoordeling is de voorziening in 2025 toegenomen met € 220k. Een deel hiervan heeft betrekking op voorgaande jaren en is door ons in 2024 geschat op € 120k. De verplichting wordt berekend in een spreadsheet op basis van output uit de verlofregistratie. Dit is naar onze mening foutgevoelig. Wij adviseren dan ook de aannames inzake het spaarverlof per medewerker af te stemmen en te verwerken in de verlofregistratie. Voor de waardering van de voorziening hanteert ODRA het gemiddelde loonkostentarief volgens de begroting. Ondanks dat wij de impact hiervan beperkt achten, is het berekenen van de voorziening op basis van de daadwerkelijke uurlonen van de medewerkers een nadere verbetering.	Beperkt. De onzekerheid in de waardering van deze post is inherent aan de schattingen die hieraan ten grondslag liggen. Op basis van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden hebben wij geen concrete fout of onzekerheid van materieel belang onderkend.	N.v.t.
2	Huurlasten	Met de eigenaar van het pand dat ODRA huur is discussie over de omvang van de servicekosten, als gevolg van een met ingang van 2023 doorgevoerde verhoging. De uitkomst van het overleg hierover kan leiden tot andere lasten over de periode 2023 tot en met 2025 dan wat tot op heden is verwerkt.	De verwachting is niet dat dit boven de rapportagegrens uitkomt.	N.v.t.
3	Claims	Wij zijn op de hoogte gesteld van een aansprakelijkheidsstelling van één van de deelnemers van ODRA jegens ODRA op grond van de dienstverleningsovereenkomst vanuit een gebeurtenis uit 2023. Omdat op dit moment geen sprake is van een concrete claim (juridische procedure dan wel bedrag) en ervan wordt uitgegaan dat een eventuele claim onder de aansprakelijkheidsverzekering valt, is geen melding gemaakt van deze aansprakelijkheidsstelling in de jaarrekening.	Geen.	N.v.t.

5. Uitkomsten Jaarrekeningcontrole (4)

#	Jaarrekeningpost / onderwerp	Bevinding	Impact op jaarrekening	Effect resultaat
4	Fusie	ODRA is per 1 januari 2026 gefuseerd met ODRN tot de gemeenschappelijke regeling De Groene Metropool. De jaarrekening 2025 zal dan ook de basis zijn voor de inbreng van de activa en passiva van de ODRA in de nieuwe gemeenschappelijke regeling. Wij vinden het van belang het bestuur (en indirect het bestuur van De Groene Metropool) erop te wijzen dat in 2026 afwijkingen kunnen ontstaan in de balansposities ten opzichte van de situatie per balansdatum. Dit kan om meerdere redenen, maar vooral door: • dat na balansdatum informatie beschikbaar kan komen die leidt tot een andere balanswaardering; • nagekomen baten en lasten die op balansdatum nog niet bekend waren. Tevens merken wij op dat vergelijkbare posten in de jaarrekeningen van beide fuserende entiteiten verschillend kunnen zijn gewaardeerd. Een goed voorbeeld hiervan zijn de personeelsvoorzieningen. Doordat in de jaarrekening 2026 van de nieuwe gemeenschappelijke regeling geen sprake kan zijn van verschillende waarderingsgrondslagen voor dezelfde post in de jaarrekening, kunnen deze verschillen in 2026 leiden tot baten of lasten die zijn oorsprong vinden voor 2026. Wij raden het bestuur aan deze verschillen tijdig in 2026 in kaart te brengen en te besluiten hoe om wordt gegaan met het toerekenen van eventuele baten en lasten aan de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling.	Geen.	N.v.t.
5	Jaarrekening	Wij hebben meerdere rubricerings- en presentatiecorrecties geconstateerd die, indien van belang, zijn verwerkt in de jaarrekening.	Geen.	N.v.t.

Bij de controle hebben wij enkele correcties onderkend die onder de rapportagegrens zijn. Eventuele voorgestelde correcties zijn niet opgenomen in bovenstaand overzicht en worden indien niet verwerkt in de jaarrekening opgenomen in de bevestiging bij de jaarrekening.

6. Rechtmatigheid (1)

Interne controlewerkzaamheden

Met de wijziging van de gemeente- en provinciewet is het voor gemeenschappelijke regelingen verplicht om met ingang van het boekjaar 2023 een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. Hiertoe heeft ODRA haar financiële verordening, treasury-statuut en controleverordening aangepast om te voldoen aan de relevante rechtmatigheidscriteria (begrotings-, voorwaarden- en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium). Op basis hiervan zijn gedurende het jaar en bij het opstellen van de jaarrekening interne controlewerkzaamheden uitgevoerd. De uitkomsten van de interne controlewerkzaamheden zijn aan het dagelijks bestuur gerapporteerd, hetgeen de basis is voor de door het dagelijks bestuur in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording.

Onze bevindingen in het kader van rechtmatigheid

Wij hebben bij de controle van de jaarrekening over het boekjaar 2025 specifieke controlewerkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van de rechtmatigheid van baten en lasten alsmede de balansmutaties overeenkomstig de bepalingen van de Commissie Bedrijfsvoering Auditing Decentrale Overheden (hierna: BADO), het controleprotocol van ODRA en de kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV.

Wij hebben tevens kennis genomen van de uitkomsten van de interne controlewerkzaamheden. In combinatie met de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden op de rechtmatigheidscriteria stellen wij vast dat de door het dagelijks bestuur opgestelde rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid.

Tabel controleverschillen:

Aard fouten en onzekerheden	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Fouten		
N.v.t.		
Totaal fouten	€ 0	€ 0
Onzekerheden		
N.v.t.		
Totaal onzekerheden	€ 0	€ 0

6. Rechtmatigheid (2)

Begrotingscriterium

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van het algemeen bestuur is gerespecteerd. Wij beoordelen bij onze controle de overschrijdingen ten opzichte van de begrote lasten per programma. Dit betreffen enkel de lasten omdat hierop een beoordeling en rapportering van de accountant wordt gevraagd vanuit de Kadernota Rechtmatigheid.

Het algemeen bestuur autoriseert de begroting (en begrotingswijzigingen) en geeft daarmee toestemming voor de uitvoering van het beleid en de daarvoor benodigde middelen. Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur om begrotingsafwijkingen tijdig te signaleren en te rapporteren aan het algemeen bestuur. Door een goede inrichting van de planning & controlcyclus zorgt het dagelijks bestuur er voor dat de begroting en budgetten worden bewaakt en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het algemeen bestuur, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen.

Indien desondanks budgetten worden overschreden en niet meer gedurende het jaar kunnen worden voorgelegd aan het algemeen bestuur, is strikt genomen sprake van een onrechtmatigheid. Deze overschrijdingen hoeven echter niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Voor een juiste oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door het algemeen bestuur geformuleerde beleid, deze wordt gecompenseerd door hogere opbrengsten of kostenoverschrijdingen bij openeinderegelingen. Deze overschrijdingen dienen te worden weergegeven in de jaarrekening en kunnen door het vaststellen van de jaarrekening alsnog door het algemeen bestuur worden geautoriseerd.

Europese aanbestedingen

Als decentraal overheidsorgaan valt ODRA onder de Europese richtlijnen voor aanbesteden. In het geval de geraamde waarde van een opdracht evenveel of meer bedraagt dan de Europese drempelwaarden, moet ODRA deze in beginsel Europees aanbesteden. Voor diensten bedraagt deze drempel in 2025 € 221.000.

Wij hebben de opzet en het bestaan vastgesteld van de interne procedures van ODRA om te voldoen aan deze richtlijn en tevens een beoordeling uitgevoerd op de verantwoorde bestedingen in 2025 en hierbij geen onrechtmatigheid geconstateerd met betrekking tot de naleving van deze richtlijn.

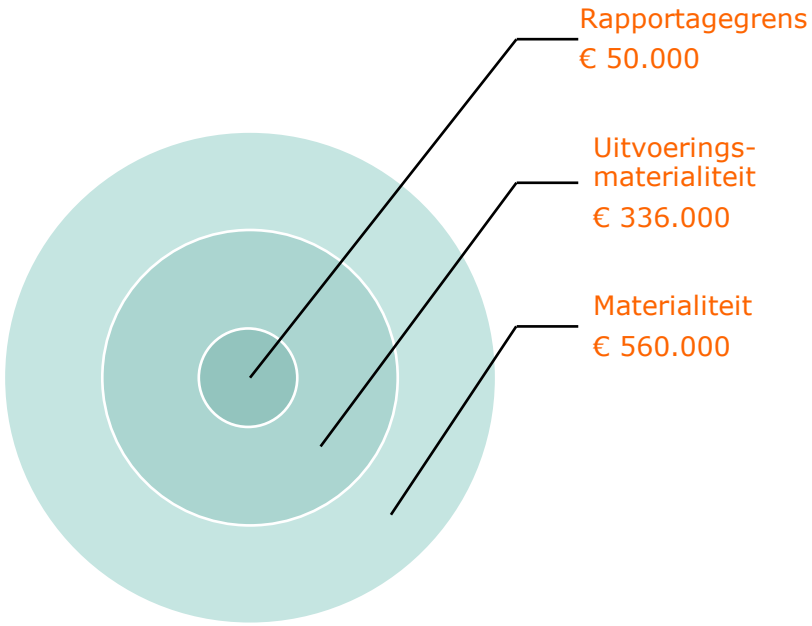
Bij deze werkzaamheden hebben wij tevens gebruik gemaakt van de interne controles die door ODRA worden uitgevoerd in het kader van de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw gemeenschappelijke regeling heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik neergelegd in interne controleplannen. De uitkomst van deze toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Bijlagen

Bijlage 1: Materialiteit

Goedkeurings-tolerantie	Goed-keurend	Beperking	Oordeel-onthouding/ Afkeurend
Afwijkingen in de jaarrekening en onzekerheden in de uitvoering van de controle.	≤ 2%	> 2% ≤ 4%	> 4%

Materialiteit

Bij het uitvoeren van onze controle maken wij gebruik van een materialiteit. Het materialiteitsniveau geeft een niveau weer van de maximaal toegestane afwijking die in de jaarrekening mag voorkomen. Bij een totale afwijking boven dit niveau geeft de jaarrekening een onjuist beeld weer omtrent het vermogen en resultaat van de organisatie. De jaarrekening kan dan leiden tot onjuiste beslissingen van de gebruikers van deze jaarrekening. Door gebruik te maken van de materialiteit kunnen wij onze controle op een efficiënte wijze uitvoeren, waarbij wij niet elke mutatie hoeven te controleren.

Op grond van het Bado stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekening dient te hanteren. De goedkeuringstolerantie is op 11 september 2025 vastgesteld door het algemeen bestuur. Gelijktijdig is tevens het normenkader vastgesteld.

Op grond van de jaarrekening 2025 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten en onzekerheden afgerond € 560.000 (2% van de lasten). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden.

Uitvoeringsmaterialiteit

Omdat onze controle een risicogerichte aanpak kent en (daardoor) geen integrale controle betreft, bestaat het risico op de zgn. ‘onontdekte fout’. Om dat risico aanvaardbaar laag te houden, hanteren wij in onze controle de uitvoeringsmaterialiteit. Afhankelijk van het ingeschatte risico en voor evaluatiedoeleinden bedraagt deze 60% van de materialiteit (conform vorig jaar).

Rapportagegrens

Het rapporteringsbedrag, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is door het algemeen bestuur bepaald op een minimumbedrag van € 50.000.

Bijlage 2: SiSa-verantwoording

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TABEL VAN FOUTEN EN ONZEKERHEDEN 2025

Berichtgeverinformatie

Type overheidslaag:	*Gemeenschappelijke regeling*
Naam berichtgever:	*Omgevingsdienst regio Arnhem*
Berichtgevercode:	*0826*
Rapportage-periode:	*2025*

Deze tabel is in het rapport van bevindingen van de accountant te vinden op pagina: 22

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:	Goedkeurend

Fouten en onzekerheden 2025

Nr	Volgnr	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
K21	1	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Fout		
K21	2	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Onzekerheid		

Colofon
de Jong & Laan
Pascalweg 2
6662 NX Elst
Elst@jonglaan.nl
www.jonglaan.nl

Uw contactpersonen bij de Jong & Laan zijn:

Jeffrey Peters
Junior manager Assurance
Elst
+31 6 20588455
Jeffrey.peters@jonglaan.nl

Niels van der Wolf
Director Assurance
Elst
+31 6 51080801
Niels.van.der.wolf@jonglaan.nl

deJong&Laan